

Alat za izradu akcijskog plana škole

Prateći dokument SHE online priručnika za škole

Impressum

Naslov

Alat za izradu akcijskog plana škole: Prateći dokument SHE online priručnika za škole

Autori

Erin Safarjan M.P.H.
Goof Buijs M.Sc.
Silvia de Ruiter M.Sc.

Zahvale

Ovaj dokument inspiriran je dokumentom *Plan projekta i plan komunikacija za nizozemski Priručnik za zdravu srednju školu* (Projectplan & Communicatieplan, Handleiding Gezonde School Middelbaar Beroepsonderwijs).

Financiranje

Ova publikacija proizašla je iz operacionalne potpore CBO-FY2013 kojoj je financiranje dodijeljeno od Europske unije u okviru Zdravstvenog programa. Europska unija niti bilo koja osoba koja djeluje u njeno ime nije odgovorna za sadržaj ove publikacije.

Datum izdavanja

Prosinac 2013.

Ovaj dokument dostupan je na internetskim stranicama SHE mreže:
www.schoolsforhealth.eu/for-schools/

CBO
P.O. Box 20064, 3502 LB Utrecht, Nizozemska
Email: she@cbo.nl

© CBO, Utrecht, 2013. Niti jedan dio ove publikacije nije dozvoljeno reproducirati bez pisane dozvole. Molbu za prijenosom slika ili teksta valja uputiti na: she@cbo.nl

Sadržaj

1. Uvod.....	4
2. Faza 1: Kako početi: Osnivanje radne skupine.....	5
2.1. Određivanje uloga i zadataka.....	5
2.2. Sastavljanje dnevnog reda sastanaka.....	5
3. Faza 2: Ocjena početnog statusa vaše škole.....	6
3.1. Određivanje i bilježenje prioriteta.....	6
4. Faza 3: Planiranje akcija.....	7
4.1. Glavni i specifični ciljevi.....	7
4.2. Pokazatelji.....	9
4.3. Planiranje komunikacije.....	10
4.4. Planiranje vrednovanja.....	12
4.5. Sastavljanje svih dijelova: školski akcijski plan promicanja zdravlja.....	13
4.5.1. Tablica: Akcijski plan škole za promicanje zdravlja.....	14
4.5.2. Tablica: Plan komunikacije škole koja promiče zdravlje.....	15
4.5.3. Tablica: Plan vrednovanja škole koja promiče zdravlje.....	16
5. Literatura.....	17

1. Uvod

Postajanje školom koja promiče zdravlje zanimljiv je i važan proces koji će zahtijevati vremena i dobru pripremu no na koncu će vas dovesti do stvaranja učinkovitije i djelotvornije škole koja promiče zdravlje.

Iskustvo nam govori da će možda biti potrebna i čitava školska godina za izradu akcijskog plana škole. *Alat za izradu akcijskog plana škole* osmišljen je kako bi vam pomogao u ovom procesu, primjerice u opisivanju glavnih ciljeva i aktivnosti te određivanju tko će biti odgovoran za što. Na taj vam način pomaže da proces postajanja školom koja promiče zdravlje prođe bolje, pomaže vam u organizaciji komunikacija i u učinkovitoj provedbi vašeg plana.

Pet faza postajanja i ostajanja školom koja promiče zdravlje prikazani su u sljedećem dijagramu (Dijagram 1). Kao što možete vidjeti iz strelica na dijagramu, radi se o trajnom i cikličkom procesu. Ovaj dokument usmjeren je na prve tri faze ovog procesa s ciljem kako bi vam pomogao u razvoju vlastitog akcijskog plana vaše škole.

I dok *Alat za izradu akcijskog plana škole* uključuje neke osnovne koncepte kako bi vam pomogao izraditi akcijski plan, sveobuhvatna objašnjenja ovdje nisu uključena. Molimo da za dodatne informacije konzultirate odgovarajuće faze i dijelove *SHE online priručnika: 5 koraka kako postati školom koja promiče zdravlje*.

Dijagram 1. Ključne faze pristupa cijele škole postajanju i ostajanju školom koja promiče zdravlje

2. Faza 1: Kako početi: Osnivanje radne skupine

2.1. Određivanje uloga i zadataka

Kada ste osnovali školsku radnu skupinu za promicanje zdravlja, od pomoći je dodijeliti uloge/zadatke članovima radne skupine. Popunjavanje sljedeće tablice može Vam pomoći u ovom procesu.¹

Uloge i zadaci: članovi školske radne skupine za promicanje zdravlja				
Ime	Radno mjesto	Zadaci	Uloge/odgovornosti	Vremenska obaveza (sati tijekom školske godine)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

2.2. Sastavljanje dnevnog reda sastanaka

Sastavljanje dnevnog reda za sljedeću(e) školsku(e) godinu(e) pomoći će osigurati da su članovi skupine slobodni sastajati se redovito tijekom duljeg vremenskog razdoblja. Ovo će također spriječiti pogreške u komunikaciji i pojasniti ključne uloge.

Dnevni red sastanka školske radne skupine za promicanje zdravlja

Tko će voditi sastanke?

Tko će voditi zapisnik/bilješke?

Koliko ćete se često sastajati?

Što će biti raspravljeno na sastancima?

Kada ćete se sastajati (datumi)?

Gdje ćete se sastajati?

Koliko će dugo trajati sastanci?

3. Faza 2: Ocjena početnog statusa vaše škole

3.1. Određivanje i bilježenje prioriteta

Kada ste proveli ocjenu trenutnog statusa vaše škole u odnosu na promicanje zdravlja, možete početi razmišljati o tome koji bi bili prioriteti vaše škole u promicanju zdravlja te koji su postojeći izazovi na koji biste im način pristupili.

Nakon određivanja prioriteta/tema vaše škole, svoj odabir možete zabilježiti u sljedećoj tablici.

Prioriteti promicanja zdravlja vaše škole
1.
2.
3.
4.
5.

4. Faza 3: Planiranje akcija

4.1. Glavni i specifični ciljevi

Nakon postavljanja prioriteta vaše škole u promicanju zdravlja, važno je odlučiti o adekvatnim glavnim i specifičnim ciljevima. Glavni ciljevi ukupni su ciljevi željenog napretka na području zdravlja i blagostanja i trebali bi biti temeljeni na odabranim prioritetnim područjima. Specifični ciljevi su glavni ciljevi prikazani na razini mjerljivih aktivnosti i ishoda pomoću kojih se očekuje ispunjenje glavnih ciljeva

Primjer 1. Pristup cijele škole: glavni i specifični ciljevi za prevenciju i suzbijanje vršnjačkog nasilja (bullying) u školi

Prioritet: Prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja (bullying)

Glavni ciljevi ovog prioriteta

1. Razviti školsku politiku za suzbijanje i sprečavanje vršnjačkog nasilja (bullyinga)
2. Bilježiti incidente vršnjačkog nasilja (bullyinga)
3. Stvoriti društveno okruženje u kojem se otvoreno može razgovarati o problemu vršnjačkog nasilja i prijaviti takvo ponašanje
4. Edukacija učitelja i drugih djelatnika škole kako bi bolje znali identificirati i suzbijati vršnjačko nasilje u školi
5. Edukacija učenika o vršnjačkom nasilju (bullyingu) u učionicama

Specifični ciljevi ovog prioriteta

1. Sveobuhvatna* politika vezana uz vršnjačko nasilje (bullying) dostupna će biti u roku od iduće dvije godine.
2. Tijekom sljedeće godine ustanoviti sustav identificiranja i dokumentiranja incidenata nasilja.
3. Postojanje društvenog okruženja u kojem se učenici i djelatnici škole osjećaju poštovanima i slobodnima prijaviti incidente nasilja.
4. Učitelji i drugi djelatnici škole završili su tečaj o identificiranju i suzbijanju nasilja u školi.
5. Učitelji i drugi djelatnici škole znaju kako odgovoriti na incidente vršnjačkog nasilja te kako ih prijaviti i kome.
6. Učenici znaju da je vršnjačko nasilje štetno te znaju kako i kome trebaju reći ukoliko je prema njima ili drugim učenicima netko nasilan.

*** identificirati i prikladno ukoriti učenike koji su identificirani kao oni koji su nasilni prema drugima; učiniti prijavljivanje nasilja lakšim te suzbijati uzroke vršnjačkog nasilja**

U tablice koje slijede možete zabilježiti glavne i specifične ciljeve promicanja zdravlja vaše škole na temelju odabranih prioriteta. Ukoliko imate više od tri prioriteta, možete napraviti dodatne tablice.

Prioritet 1.

Glavni cilj(evi) prioriteta 1

Specifični cilj prioriteta 1

Prioritet 2.

Glavni cilj(evi) prioriteta 2

Specifični cilj prioriteta 2

Prioritet 3.

Glavni cilj(evi) prioriteta 3

Specifični cilj prioriteta 3

4.2. Pokazatelji

Uz pomoć pokazatelja određujete jeste li na pravom putu, koliko ste daleko doputovali i koliko još morate putovati kako biste postigli vaše glavne i specifične ciljeve.

Usporedbom pokazatelja s nacrtom akcijskog plana može biti od dodatne pomoći u unaprjeđivanju vašeg plana.

Primjer 2. Pokazatelji: Širenje koncepta škola koje promiču zdravlje²

Glavni ciljevi	Pokazatelji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Diseminacija/širenje koncepta škola koje promiču zdravlje među članovima školske zajednice 2. Promicanje osjećaja poznavanja ovog koncepta među članovima školske zajednice 	<ul style="list-style-type: none"> • Novi učitelji, drugi djelatnici škole te učenici i roditelji informirani su o konceptu i strategiji postajanja i ostajanja školom koja promiče zdravlje • Učitelji i drugi ključni djelatnici dobili su pristup publikacijama i drugim materijalima vezanim uz koncept škola koje promiču zdravlje i promicanje zdravlja • Ključni djelatnici škole sudjelovali su u obrazovnim aktivnostima vezano uz promicanje zdravlja u školi kako je navedeno u planu • Djelatnici škole, učenici i roditelji osjećaju da je njihovo znanje o konceptu promicanja zdravlja i planu dostatno kako bi provodili aktivnosti promicanja zdravlja u školi

U sljedećoj tablici možete zabilježiti pokazatelje vaše škole koji odgovaraju vašim glavnim ili specifičnim ciljevima.

Glavni/specifični ciljevi	Pokazatelji

4.3. Planiranje komunikacije

Komunikacija je ključna za sve faze postajanja školom koja promiče zdravlje. U okviru školske zajednice, priopćavanja pravih poruka i uporaba pravih komunikacijskih kanala pomoći će vam kod dobivanja potpore za školu koja promiče zdravlje. Pomoći će u pojašnjavanju važnih koraka u procesu i osiguravanja osjećaja vlasništva školske zajednice nad ovim procesom i njegovim rezultatima. Za učinkovitu komunikaciju u različitim situacijama, vrlo je koristan plan komunikacije. U sljedeće tablice možete zapisati važne komponente vašeg plana komunikacije. ³

Postavite jasne komunikacijske ciljeve

Komunikacijski ciljevi su ono što želite postići pomoću komunikacijskih poruka.

Primjer 3. Priopćavanje ciljeva djelatnicima škole:

Cilj 1 (znanje): Svi djelatnici škole svjesni su dobrobiti postajanja školom koja promiče zdravlja tijekom prva tri mjeseca procesa planiranja.

Cilj 2 (stavovi): Uvjeriti upravu škole (upravitelj/ravnatelj škole), da će postajanje školom koja promiče zdravlja imati pozitivan utjecaj na zdravlje i obrazovna postignuća učenika te na funkcioniranje i imidž škole.

Cilj 3 (ponašanje): Najmanje 75% djelatnika škole aktivno je uključeno u razvoj i provedbu aktivnosti promicanja zdravlja u školi tijekom sljedećih 3-5 godina.

U sljedeću tablicu možete upisati komunikacijske ciljeve vaše škole prema ciljnoj skupini.

Komunikacijski ciljevi	
Ciljna skupina/primatelj	Ciljevi

Sastavite jasne i jednostavne poruke

Komunikacijske poruke su poruke koje želite priopćiti određenim članovima školske zajednice ili pojedincima/skupinama izvan školske zajednice a koje se tiču vaše škole koja promiče zdravlje.

Primjer 4. Komunikacijske poruke

Komunikacijske poruke	
Ciljna skupina/primatelj	Poruka
Uprava škole	Aktivnosti promicanja zdravlja u školi mogu unaprijediti imidž škole u zajednici
Ravnatelj	Aktivnosti promicanja zdravlja u školi mogu unaprijediti zdravlja i blagostanje čitave školske zajednice i obrazovna postignuća učenika
Lokalni mediji	Naša škola nalazi se u procesu postajanja školom koja promiče zdravlje kako bi promicala/unaprijedila zdravlje i blagostanje čitave školske zajednice i nadalje promicala obrazovna postignuća naših učenika.

U sljedećoj tablici možete navesti vlastite komunikacijske poruke prema ciljnoj skupini. Za različite ciljne skupine vjerojatno ćete imati različite komunikacijske poruke ovisno o fazi procesa. Može biti korisno podijeliti poruke prema fazama/vremenskom slijedu procesa.

Komunikacijske poruke	
Ciljna skupina/primatelj	Poruka

Odlučite se za dobre komunikacijske kanale

Komunikacijski kanali sredstva su za širenje vaših komunikacijskih poruka. Metoda/kanal koji odaberete ovisit će o nekoliko čimbenika, uključujući preferencije vaše ciljne skupine, vremenskog roka u kojem je potrebno priopćiti poruke i trošku. U sljedećoj tablici možete vidjeti primjere mogućih komunikacijskih kanala za učenike i roditelje.

Komunikacijski kanali							
Ciljna skupina	Kanali						
	Školske novine	Školska Internet stranica	Informacijski sastanci	Priopćenja za medije	Društveni mediji	Tiskani materijali (npr. plakati/letci)	...
Učenici			x		x	x	
Roditelji	x	x	x			x	

U sljedećoj tablici možete navesti odabrane komunikacijske kanale prema ciljnim skupinama.

Komunikacijski kanali							
Ciljna skupina	Kanali						
	Školski bilten	Školska Internet stranica	Informacijski sastanci	Priopćenja za medije	Društveni mediji	Tiskani materijali (npr. plakati/letci)	...

4.4. Planiranje vrednovanja

Vrednovanje je važan dio procesa postajanja i ostajanja školom koja promiče zdravlje. Vaše vrednovanje (što, kada i kako) ovisi o drugim komponentama vašeg plana za promicanje zdravlja u školi, uključujući strategiju komunikacije i prioritete škole u promicanju zdravlja, glavne i specifične ciljeve. Stvaranje SMART (specifičnih, mjerljivih, ostvarivih i relevantnih te vremenski definiranih) glavnih/specifičnih ciljeva, aktivnosti i pokazatelja omogućit će vam vrednovanje vaše škole koja promiče zdravlje.

Odabir pitanja za vrednovanje i metode vrednovanja

Primjer 6. Pitanja i metode za provedbu vrednovanja

Pitanja za provedbu vrednovanja	Metoda vrednovanja
1. Do koje su mjere provedene planirane aktivnosti promicanja zdravlja u školi?	npr. opažanje, bilježenje, upitnici i/ili intervjui djelatnika škole i učenika
2. Koje komunikacijske aktivnosti su provedene?	npr. opažanje, bilježenje, upitnici i/ili intervjui djelatnika škole i učenika
3. Do koje su mjere provedene planirane komunikacijske aktivnosti?	npr. opažanje, bilježenje, upitnici i/ili intervjui djelatnika škole i učenika
4. Do koje mjere su postignuti glavni i specifični ciljevi programa?	npr. usporedba početnih vrijednosti i mjerenja ishoda za ocjenu napretka (kvantitativna promjena) uporabom upitnika i bilježenjem
5. Do koje mjere su postignuti komunikacijski ciljevi?	npr. upitnici ili intervjui djelatnika škole i učenika
6. Kakvi su stavovi djelatnika škole i roditelja prema novim praksama škole u promicanju zdravlja?	npr. upitnici ili intervjui djelatnika škole i roditelji

U sljedećoj tablici možete zapisati vlastita pitanja i metode za provedbu vrednovanja.

Pitanja za provedbu vrednovanja	Metoda vrednovanja

4.5. Sastavljanje svih dijelova: školski akcijski plan promicanja zdravlja

Kada ste zabilježili sve ključne komponente vašeg školskog akcijskog plana za promicanje zdravlja, možete sve dijelove sastaviti u potpuni plan, uključujući vremenski slijed aktivnosti te tko je odgovoran za što i koji proračun imate na raspolaganju za pojedine aktivnosti.

Sljedeće tri tablice mogu vam pomoći u sastavljanju svih komponenti u jedan akcijski plan, uključujući plan komunikacije i vrednovanja.

Alat za planiranje akcijskog plana škole

4.5.1. Tablica: Akcijski plan škole za promicanje zdravlja

Glavni ciljevi	Specifični ciljevi	Kriterij uspjeha/ pokazatelji	Zadaci/aktivno sti	Ključni djelatnici i odgovornosti	Resursi i troškovi	Vremenski slijed

4.5.2. Tablica: Plan komunikacije škole koja promiče zdravlje							
Ciljna(e) skupina(e)	Cilj(evi)	Poruka(e)	Aktivnosti	Kanal(i)	Ključni djelatnici i odgovornosti	Resursi/troškovi (ljudski i financijski resursi)	Vremenski okvir (faza i trajanje)

4.5.3. Tablica: Plan vrednovanja škole koja promiče zdravlje

Pokazatelji/Pitanja za provedbu vrednovanja	Metoda ocjene	Zadaci/aktivnosti	Ključni djelatnici i odgovornosti	Resursi i troškovi	Vremenski slijed

5. Literatura

1. RIVM (2013). Handleiding Gezonde School middelbaar beroepsonderwijs, Projectplan. <http://www.gezondeschool.info/mbo/de-handleiding/bijlagen/>
2. Woynarowska, B. & Sokolowska, M. (2006). A national framework for developing and evaluating health-promoting schools in Poland. In V. Barnekow, Buijs, G., Clift, S., Jensen, B.B., Paulus, P., Rivett, D. & Young, I. (Ed.). Health-promoting schools: a resource for developing indicators (118-125). International Planning Committee, ENHPS
3. RIVM (2013). Handleiding Gezonde School middelbaar beroepsonderwijs, Communicatieplan. <http://www.gezondeschool.info/mbo/de-handleiding/bijlagen/>